

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknék két hasábos petit sora 16 fill., többszöri beiktatásnál megfelelő engedmény. Nyiltér sora 30 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Laptulajdonos:

OBLÁT KÁROLY.

Égész evre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Megjelenik vasárnap és esütörökön.

Az új rend — és a jegyzők.

A nagy idealista br. Fötvös József midőn megírta »A fa u jegyzőjét« — nem hitte, hogy eljön még egy idő, — mely túl fog tenni még az ő zseniálisan megírt s korszakot jellemző jegyzőjén, mely hű tükre az akkori közigazgatás ezerléteségének, — mely a jegyzőben összpontosult. A közigazgatás és jogfejlődés újabbkori átalakulásától 1872. kezdve igen sok törvényt hoztak, — de szakemberek egyhangú véleménye szerint — soha még oly rossz törvényt nem alkottak mint a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901. XX. törvényezikkét.

Az életbeléptetés harmadik hetében vagyunk csak, — s a vármegyék törvényhatóságaihoz minden oldalról érkeznek a jelentések, hogy a törvényt végrehajtani nem lehet. Ha is végre lehet hajtani a központban, a járásokban, — de a községekben az lehetetlen, mert oly sok dolgot követel a községi jegyzőtől, hogy azt elvégezni fizikai lehetetlenség.

Eddig-é is túl volt halmozva a jegyző, jobb jövő reményében buzia az igál, de az egyszerűsítés — mely nem közviltenebbé, de formalitások közé szorítja az agyon nyomorgatott közigazgatást, — oly terhet ró a jegyzőre, ki ha sohasem alszik, sohasem eszik, még akkor sem végezheti el munkáját, — bármily segédszemélyzettel rendelkezék is. Amnyi sok könyvet, írtatót, mu'atót, nyilvántartást, helyegyzőt, színes plajbászt rendel az új eljárás, hogy abba bizvást bele lehet bolondulni.

Egy személyben adókezelő, adókiadó, behajtó, katonai, igazságügyi előadó, magánjogi tanácsos, postás, szerkesztő, nyilvántartó, tanügyi orákulum, vizsgálóbíró, nyomozó, kataszterista, határigazító mérnök, köz- és állategészségügyi felügyelő, kereskedelmi- és ipari merkur, telefonkezelő, statisztikus,

örökösödési, kis polgári peresügyi, kihágási, bűnügyi, adóügyi közeg és állami anyakönyvezelő nem lehet. Vagy egyik vagy másik ügy marad. Ime, összpontosították az egész állami és törvényhatósági közigazgatást a jegyzők kezében. Innen indul ki és itt végződik be az egész.

Popovits Sebő vármegyei főleveltárnok egy füzetben megírta a vármegyei adminisztráció vezérfonalát, — mely kitűnő segédforrás volt arra, hogy mint kellett eljárni a régi közigazgatás útvesztőjében. Alig hisszük, hogy akad egy második Popovits Sebő, aki az agyonegyszerített közigazgatás vezérfonalát megtudja írni, — vagy ha megírja is, — akkor újon mindjárt hozzája egy külön kisebb vezérfonalat, hogy a munkájában el lehessen igazodni.

A vármegyék egymásután konstaltálják, és felírják, hogy ezen törvényt végrehajtani nem lehet. Pest-vármegye az ország vezető vármegyéje és Kolozsvármegye Erdély cseje, kezdtek s az egész ország törvényhatóságai folytatják. A jegyző-egyletek is megmozdultak. Zemplén, Szatmár, Heves és Somogy vármegyék jegyzői kara memorandumokban kifejtik a helyzet tarthatatlanságát. A Zalamegyeiek egyszerűen kijelentik, hogy ezt a törvényt végrehajtani nem képesek, — vagy ha erőszakolják, — ki kell játszaniok a törvényt, mert egyebet nem tehetnek.

E vármegyék jegyzői kara leplezetlen nyiltággal, széles körültekintéssel bonczolgtatják az új rendszer hibáit, rámutatnak a legégetőbb bajokra, melyeknek orvoslása mulhatlanul szükséges a községi jegyzők érdekeinek megóvására. Rámutatnak kíméletlen őszinteséggel arra a körülményre, hogy a régi, korhadt üntig lesződött rendszeren egy szemernyit sem változtattak a közigazgatás egyszerűsítésével, sőt a legnagyobb nehezégek háruáltak az új rendszerrel a jegyzői kara. Érdekeiket ügylátszik figyelmen kívül hagylák, nem voltak tekintettel felelőség terhes

bívatá-ukra, a mivel csak kevés anyagi előny jár, de annál szélesebb, minden idejüket lefoglaló munkálkodás, fáradozás jut nekik osztályrészüül.

Ami még valamit jövedelmezett volna nekik, azt kivettek, a kezükből, és a mi csak verejtékes munkát, lakadatlan buzgalmat igényel, mind a nyakukba zudították. Valóban elmondhatják a jegyzők magukról, ho y az új közigazgatási rendnek ők a legnagyobb teherhordók, — valóságos paragrafust cipelő kútki.

Ami a jegyzők magánmunkálataik díjait illeti, — itt is egyes vármegyék a jegyzők magánmunkálataikat, — melyek még némi jövedelmet hoztak nekik, — tarifaszorú számításokkal és díjszabásokkal megszorították. Ez ellen némely jegyzői egyet már is állást foglal és memorandumban felterjesztést intéznek a felettes batóságukhoz. Elmondják abban, hogy a kérvény díja függ annak fontosságától, terjedelm: és minémiségétől, nemkülömben a fél anyagi viszonyaitól is. — Az egyeb magánmunkálatok díjait a községi szabályrendeletek közepes számítása szerint kéri megállapítani. A memorandum helyesen indokolja meg a kerést. Ha alacsony díjakat állapít meg a vármegye, akkor a jegyző, — tekintve óriási elfoglaltságát — nem fog magánmunkát végezni, a nép pedig kénytelen lesz a községtől távol eső közejegyzői székhelyre menni ügyeivel, vagy ügyvédre bízni, már pedig ez az ut aligha olcsóbb. Tekintve pedig, hogy a jegyzői jövedelem tekintélyesebb részét nem a fizetés, hanem éppen a magánmunkák díja teszi, az ezzel nem foglalkozó jegyző fizetését emelni kell, ez pedig a község megterhelhetését vonja maga után.

Figyelemre méltó, — s nem utolsó jelensz az, hogy a közigazgatás egyszerűsítésének hajnalán maguk az állam hivatalnokai, a közigazgatás emberei maguk szólalnak fel az új rendszer ellen, kárhóztatván az egész újítást, mert nem hogy előnyöket, sőt

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZ

határozott hátrányokat látnak máris benne.

Ugy látszik olyanok csinálják nálunk a törvénytervezetet, kik vármegyei közigazgatást se gyámhatóságot, se járási, se községi közhatósági funkciót az életben alig láttak, — csak könyvből, papíron ismerik. S legnehezebb azon hivatalfőnököknek, kik a helyzet fonákágát ismerik, állítják, de a törvényt végre hajtomok kell.

Elmondhatják Grünwald Bélával: »Legyen az ördög köztetek ulbaigazító főnök, mikor magam sem tudom merre visz az út és mi is a teendő, — mert az anynyi száz fele!»

*** Szinügyi értekezlet a főispánnál.** Latinovits Pál főispánnál a zombori színügyi bizottság f. hó 22 éni értekezletet tartott a megalakítandó szini kerület érdekében, mely hivatta lesz a jövő szini szezonra — több várossal társulva — Zombornak jó szini társulatot biztosítani. Az értekezleten az elnöklő főispánon kívül jelen volt: Hauke Imre polgármester, dr. Gózdú Elek, dr. Alföldy Árpád, Paul Kálmán, dr. Grüner Samu, Latinovits Szaniszló és dr. Donoszlovits Vilmos. Latinovits Pál előterjeszti, hogy ez idő szerint a terybe vett Bácsmegyei szini kerületet megalakítani nem lehet, mivel a többi városok így Újvidék városa is más városokkal 1905 ig szerződése köti egy-egy szinikerületbe. Felmerült az eszme, hogy Zombor — Békés-Csabával alkotna egy szini kerületet, de attól lehet tartani, hogy az úgy soká elúszódik s Zombor ismét társ nélkül maga maradna. Felolvastatja a délvidéki szini kerület prospektusát, mely állna: Zombor, Nagybecskerek, Nagy Kikinda, Lugos, Herkules fürdő. Igazgatója lenne Balla Kálmán jó hírű szinigazgató. Erre hosszabb vita indult meg. Gózdú ismertette a délvidéki városok műgényeit és a városok színház látogató képességeit s az egy, Nagybecskereket kivéve, nem a legjobb képét festi a társulandó városok szinpartolásáról. Grüner feltárja a helyzetet, — hogy mi volt az oka, hogy Zombor magára hagyatva kénytelen volt Monoryval megegyezni ezt elkertendő a csatlakozás szükségét hangsúlyozza, de oda törekedve, hogy a főszin-szezon alatt november, december és január hónapokban Zombornak játszon a társulat. Paul Kálmán: Amit már 10 év óta hangoztat hiába, azt itt most ismét megkoczkéztatja. Mondjon már egyszer le Zombor arról a nagyzásról, hogy neki ép a főszin-szezon alatt szintársulat legyen — csak talán azért, mert néhány uri ember ép akkor szeret színházba járni. Mert Zombor nem képes egy jó szintársulatot fenntartani a fő szezon alatt — de nem is jön ide jó társulat, mert egy volt itt 12—14 év előtt: Rakodszay Pál, de ez itt meg is bukott. Várjuk meg tehát a fő szini idény lezajlását s febr., márcz. és április hónapokban válogathatunk a jobbnál—jobb szintársulatok közt és a jó szintársulatot pártolni is fogja a közönség, míg így nem is csodálandó, ha a rossz szintársulatok rendre bukással távoznak tőlünk. Ott van Újvidék, ott mindig jó szintársulat játszik, mert megvárják míg Pécs vagy Kecskemétről a főidényről oda jöhet, mert azon jó társulatok örülnek, ha meglehetősen támogatással bíró városokat kaphatnak. Az értekezlet többsége nem fogadja el Paul indítványát, hanem elhatározza, hogy a délvidéki szini kerületbe belép és arra Hauke Imre polgármestert kéri, hogy jelenjen meg azokkal, kik még hozzá akarnak csatlakozni, s ott hasson oda, hogy a szintársulat a főszini idényt (nov. dec. és jan. hó) Zombornak töltsse s ha csak lehetséges egy évi próba időre lépjen be Zombor

város a délvidéki szinikerületbe. A délvidéki szini kerület végleges alakulá-ára február hóban Szegeden nagy értekezlet lesz, melyen az elől említett városok köztöttei megjelenve fognak szerződésre lépni.

*** Pártbomlás a zentai függetlenségi pártban.** Dr. Ellinger Jenő a zentai függetlenségi párt elnöke, — ezen állásáról leköszönt. Tettének oka az, hogy a pártban néhányan, — kiknek tekintélyük nem nagy a pártban, mert semmit sem tesznek, hanem csak kiszolgálja őket a párt s gyűlölték a párttagoknál hasznosulásuk miatt, — a közgyűléseken túntételeg állást foglaltak az elnökkel szemben. Az elnök-válság nagy változások előidézője lesz, mert ezt bizony új pártalakulás fogja követni.

*** Darányi a magyar iparért.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a következő átiratot intézte valamennyi vízrendező és vízhasználati társulatnak és valamennyi ily társulat élén álló miniszteri biztosnak: »A Magyar Gyáriparos Országos Szövetsége, utalva a még mindig tartó üzlettelenségre és munkahiányra, — a melynek a tél folyamán káros következményei lehetnek — a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett részletes előterjesztésében különböző intézkedéseket hozott javaslatba; ezek sorában azt is, hogy a vízrendező és vízhasználati társulatok tervezett beszerzéseik sürgős megrendelésre felszólíttatnának. Részemről is méltányolva az általános gazdasági pangástól érzékenyen sujtott hazai ipar kedvezőtlen helyzetét: a kereskedelemügyi miniszter urtól vett ez irányú felkérés alapján felhívom a társulatok figyelmét arra, hogy a hazai iparnak jelentékeny segélyére lennének az által, ha fedezettel bíró ipari szükségleteiket — természetesen kizárólag hazai vállalatoknál — mielőbb beszereznék, illetve megrendelnék. Bizton vélek számíthatni arra, hogy a jelzett irányban a társulatok hazafias buzgalommal fognak eljárni. Kiss s. k. államtitkár.

Az új templom — és a barátok.

A zombori újtemplom minden valószínűség szerint az idén teljesen elkészül és oly állapotba jut, hogy abban szent misét lehet szolgáltatni. Elérkezett — azon többször hangoztatott — idő, hogy a római kath. kegyuri bizottság, ki a templom építés befejezését eszközölte és egy kiküldött bizottsággal, végre most gondoskodják az új templom lelkielkiesben való ellátásáról.

Minden igényeknek s a jelen helyzetnek legmegfelelőbb lenne a Ferencz rendi szerzeteseket Zomborra visszahívni s őket a templom funkciói ellátására megbízni. Mert régebben a Ferencz rendi barátok voltak azok, kik a török hódítás után a zombori zárdát és a templomát építve itt elődeinket a vallásosság terén oktatták s szükségleteiket ellátták. Hogy mely években telepedtek le a franciskánusok Zombornak, arra határozott adatunk nincs, mert a Kapisztrán Jánosról címzett Ferencziek nem tartoztak a tudományokat művelő barátokhoz — s nincsenek ezért kellő feljegyzések sem. A rendes anyakönyvet a barátok kezdték vezetni 1718-ban. A plébánia fel lett állítva 1749-ben, midőn Zombor szab. kir. város lett, de a külön felállított plébánia daczára a barátok folyton tovább lelkészkedtek. Miut tudjuk, Zombor 1747-ben megszűnt katonai sáncz lenni, de azért 1768 évkben elkészült torony keresztlén egész a templom újabb renoválásáig a kétféjű sas díszlett — és a gomb

belsejébe tett okiratban a többi közt felsorolva található 16 felszentelt franciskánus atya és 6 laikus neve is, kik akkor itt étek. Felvan ott említve, hogy a templomot és zárdát elkezdték építeni 1751 ben és pedig közadakozásból és a barátok által összeközdött összegeken. — Tökéletesen fel lett szerelve a templom a barátok nagy fáradozásai után 1779. évben.

II. József császár 1780 ban kiadott rendeletével a tanítással nem foglalkozó szerzetesek rendjét eltörölte. Ezek közé tartozott a zombori Ferenczies zárdája is: A szaj hagyomány azt mondja, hogy II. József, midőn másodszer Zomborra jött, (elsőször állruhában mint asztalos segéd lett volna itt (?) egy küldöttség ment eléje a Gyurityi családig s itt a Császár hintójába beszélített zombori küldött Popics Cristofer gör. kel. lelkész, — ki a franciskánusoknak nem lett volna jó barátja — informálta II. Józsefet a zombori dolgokról — s midőn a városba érve a quardiantól is megtudta, hogy csak lelkészkednek és tanítással nem foglalkoznak — tudtukra adta, hogy távoznok kell, 1784-ben Latinovits Miklós (a mostani főispán egyik őse) mint császári biztos volt jelen az átadásnál, midőn a barátok a zárdájukat és a templomukat a zombori római kath. hitközségnek átadták s csak az általuk beszerzett felszerelést vitték magukkal Bajára és Baesba. Atadták azonkívül a barát negyedét — a Gertinger ház, kaszinó, fehér galamb és Metz féle ház négyesűg helyét a régi „barátok káposztáskertjét“ s mind-ezekért rekompensatio fejében 30.000 frtot kaptak a kincstártól, — a hitközség pedig 15 ezer forintot tartozott befizetni a pécsváradi alapítvány pénztárába. Így távoztak el a barátok városunkból — visszahagyva a bunyevácok népből azon kedves emléket, hogy a barátok voltak azok, kik állítólag a hagyomány szerint őseiket Boszniából a Bun folyó vidékéről és Dalmáciából ide vezették, de kikről pozitív tudjuk, hogy a török hódoltság után vallásuk gondozói voltak. Hogy nagy számmal voltak, — mutatja a zárdá épülete és a templom alatti kripta, hová temetkeztek, mely telve volt e szent atyák földi maradványaival.

A multak iránt főnállók kegyeletlen emlék és a rokonérzés folyamánya gyanánt jelentkezik azon óhaj városunk lakóiban, hogy a ferenczrendi atyák visszahívassanak — s bennük hitközség megvan viszont a vágy hozzájuk visszajönni. Mint értesülünk akadály nincs, hogy ez teljesüljön s ha volt is, — elhárította azt Latinovits Pál fenkőlt gondolkozás s vallásos főispánunk, ki ez ügyben eljár s illetékes helyeken örömmel fogadták előterjesztését.

A terv a következő lenn: A régi kolostorszerű épület homlokzata a láncozig — tehát a mostani „kis piac“ — egy modern bérháznak kiépíttessék, — alul kiadható bolthelyiségekkel. Így maradna a plébánia a káplánokkal. A bérházat felépítenő egy építés vállalkozó, ki a bérház jövedelmét 30 évig élvezné, és azután az épület a hitközség tulajdonába menne át.

Azonkívül a vállalkozó tartozna az újtemplom mellé három franciskánus részére egy kisebb szerű klastromot építeni és évente bizonyos ideig egy kisebb

összeget fizetni a 3 franciskanus barát el-tartás céljaira. Ezen három barát látna el az újtemplomot — ideiglenesen mind-addig, míg kedvezőbb viszonyok mellett ezen újtemplom plébániái főtemplommá nem válhatnak.

A jelen viszonyok mellett ezen megoldási módot helyesnek kell ismernünk s örömmel értesülünk, hogy egy oldalról sem idegenkednek, — sőt ezt jó és észszerűnek ismerték fel az illetékes körök. Mily véletlen találkozás lenne a sorsnak, hogy épen egy *Latino-vits* az, aki a barátok visszahívásán fáradozott, — mintegy jóvátéve azt, amit egyik őse egy *Latino-vits* császári parancs folytán a barátok ellen kényszerült tenni, — kitelepítvén az időben őket.

A kath. kegyuri bizottságon most a sor, hogy megvalósítsa azt, amit a közönség oly régen kíván: az Egke Urához imádkozni az újtemplomban.

Dr. Donozslóvits Vilmos.

Hirek.

* **Tájékoztató.** Vasárnap január hó 25-én, délelőtt 11 órakor. Rom. kath. kegyuri bizottság gyűlése a városláza tanástermében. Értekezlet a kultur-palota tárgyában, a városi könyvtár helyiségében.

Délután 3 órakor. A koresolya-egylet farsangi jégünnepélyének kezdete a ligeti jégpályán. Verseny, tombola, lampionos fölvonás. Nyitva 3—8-ig villanyvilágítás mellett. Zenekar.

Délután 5 órakor. Szabad Lyceumi előadás. Dr. Feles Adolf előadása a „Szépségről.“ A városláza nagytermében.

Délután 6 órakor. Topics Zoltán felolvasása az iparos ifjak önképző egyesületében, „A művészi szép az iparban.“ A Szemes-féle vendéglőben.

Esti 7 órakor. A Schweidel szobor bizottság szokások összejövetele a Stebler-féle vendéglőben.

* **Latinovits Pál a vármegyei gazdasági érdekében.** A főispán, mint a vármegyei gazdasági egylet elnöke, felhívást intézett a vármegye községeinek elöljáróihoz, melyben tudtul adja, hogy az 1902. évi téli évadra gazdasági tanfolyamot önhajt az egyesület a községekben létesíteni. Az előadások lehetőleg vasárnap vagy ünnepnap tartassanak, arról az elöljárók az előadóval jegyzőkönyvet vétessenek fel, melyért az előadónak 10 korona tiszteletj jár. Az ingyenes tanfolyamok látogatottságára felhívja a főispán az elöljárók figyelmét, hogy arra közrehassanak, azon jelen legyenek és az idő a templomi szószékről is kihirdetessék ne csak dob-szóval. Az előadások a községáza nagytermében tarthatók, de ahol ez nem alkalmas, ott az előjáróság gondoskodjon megfelelő teremről, fűtés esetleg világosságról is, mely a községet terbeli, Szőlészeti, borászati és méhészeti előadásokra csakis a hasonló nevű kerületi vándortanítókra lehet főkérni. Végre a főispán lelkükre kéri az elöljáróságoknak, hogy a nép közvetlen jólétére irányulv ezen fáradozásában az előjáróság őt mindenben támogatni siesen s reméli, hogy ezen megbízatást elfogadva, közreműködni fognak a kitűzött cél eléréséhez: a gazdák kioktatása s ezzel a vármegyei gazdaság fejlődéséhez, virágzásához.

* **Kinevezés.** Uhlmann Kamilló zombori lakost a szegedi kir. itélő-táblai elnök a zombori kir. törvényszékhez díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Áthelyezés.** Dr. Sörös Gyula zentai kir. járásbíróági albiró — a telek-könyvi betétszerkesztő albirák létszámába beosztva, sajtó kérelmére a sikiói kir. járásbíróághoz lett áthelyezve.

* **Latinovits Géza — a közraktárakról.** Latino-vits Géza országgyűlési képviselő, — aki nagy agítációt fejt ki vármegyénkben a közraktárak létesítése tárgyában, — a zentai mezőgaz-

dasági és iparkiallítást rendező bizottsága felkérte, hogy Zentán a lódíjazás alkalmával a közraktárak fűdvs és hasznos voltáról a gazdáknak előadást tartson. Latino-vits Géza a kérelem teljesítését megígérte.

* **Kanonoki felavatás.** E hó 20-án vezette be cz. kanonoki hivatalába Kalocsán dr. Mayer Béla püspök Martin József filipovai esperes-plébanost, kit a király kinevezett ezimzetes kanonoknak a kalocsai főkapitányhoz Mayer püspök országosan ismeretes ékeszólásával felett meg tisztelték. Kiemelte beiktató beszédében gyermekkori jóbarátságukat, mint földiekét. Kiemelte tevékeny plébanosi működését. A filipovai új kalvaria nem csak a megyében, de az egész országból is ritkítja párját; két gyönyörű szobrot állított fel, a templomban új oltárt stb. plébánoskodása alatt. Híveit példás keresztény életre vezette s ezen érdemek tették őt méltóvá ezen legfelsőbb helyről jött kitüntetésre.

* **Betörés.** Mig Ujvidéken a vajgyár forgalom hiányában beszüntette üzemeit, addig Zomborban a Tejesarnok vajkereslete föllendült, mert nem csak nappal de éjjel is viszik onnan a vaját. É napokban éjjel a Tejesarnok üvegajtó ablakait bezárva, betörők behatoltak a belső helyiségbe — ott az asztal fölött felfeszítve vagy 40 korona aprópénzt és készletben levő összes vajját elvittek. A rendőrség erőlesen nyomozta a betörőket.

* **Nőegylet bálja.** Több étekezlet és megbeszélés után tegnap este lett megtartva a jótékony magyar nőegylet jelmez estélye. Este nyolcz óra felé — kocsi kocsit érte, melyekből kiszállva díszes hölgyközönség vonult fel a „Vadászkürt“ emeleti helyiségeibe, mely ez alkalommal teljesen megtelt a zombori társadalommal. A mulatságon, — ezúljának megfelelőleg, mely a jótékonyt ki-vánta szolgálni, — nem volt túlságos pompa kifejtve, de fény dolgában mi kívánni valót sem hagyott fenn. Előkelő, finom, hódító volt. Méltán lehetett tükre a zombori intelligentiának. A kis teremben három sátor keleti szinben pompáztak. A japán sátor, melyen a sárkány, legyezők és napernyők izléses dekorációt alkottak, a benne foglalatokodó japán hölgyek, a távol keletet varazsolták elénk. A rokokó sátor nem kevésbbé volt korhűen és díszesen kiállítva s a kecses rokokó ruhában tipegő szép nem XV. Lajos francia király udvarára emlékeztetett. A bejáratól jobbra állt a cigány sátor, — a mi magyar specialitásunk. József főherczeg dédelgetett népe büszke s rátartó lehetne, ha ily élénk temperamentum, csillogó szemű fajrökona lenne. Teljesen hű jelmezben szebb cigányleányokat el sem tudnók képzelni, mint amelyeket itt látunk. A sátrak körül állandó volt a torlódás, nem annyira a szomjúság, mint inkább a szép szemek mágnes sugaraí vonzódták oda aranyos ifjúságunkat. A nagy teremben megittasult a szem a sok kaprazató tünnemény felett. Szébbnél szebb alakok váltogatták egymást, mint egy bűvös kaleidoscop s a zene bűbajos hullámain mint megannyi tündér ringott jobbra-balra. Valóságos álomképnek látszott. Az éj futott, mintha irigy szemek izzék volna előre az első csárdástól az utolsóig alig látszott időnek kúbaessni. A táncokat bizonyos elegáns nyugalom jellemezte, a jó kedv ha ki is tört, nem tört ki az illem határain s nem vált kedvtelenné. Nemes önmérséklet uralta a kedélyeket. A vigalom elhűződött jó kedvvel a regeli órákig. Lassanként oszladozott csak a bálozók áradata, a hajnal hiába inté arra a vigadókat, hogy már reggel van, — az csak nehezen akart véget érni. Elismerés illeti a nőegylet elnökségét és rendezőségét úgy egyenkint mint összességében — a multság rendkívüli jó sikereért, mely

zombori társadalmunkra felfrissítőleg, a jótékonyt terén pedig hálával hat. Id. Mihályi Jánosné, Bertolinó Sándorné, Korics Eszter, Pocsay Sándorné, Vértsey Károlyné stb. úrnők az elismerés babérra, kik fáradtak, buzgólkodtak csak azért, hogy árvaék és szegényeknek is jussot morzsa a jól terített asztalról. A multság résztvettek. Urasszonyok: id. Mihályi Jánosné, Bertolinó Sándorné, Korics Eszter, Vértsey Károlyné, Halm Ottóné, Pocsay Sándorné, Trischler Ferenczné, Tároczay Istvánné, Buday Pálné, Sztrilich Béláné, Csernyus Pálné, Huber Józsefné, Halász Gyuláné, Temesváry Józsefné, Bruok Arminné, Schlieszer Sándorné, Schlieszer Lázárné, Komáromy Sándorné, Gehring Edéné, Wollheimer Józsné, Drakulics Pálné, Kohut Henriké, Michels Károlyné, Hübner Józsefné, Jankovics Dusanné, Fernbach Károlyné, Esztergomi Károlyné, Donozslóvits Vilmosné, Blumenthal Lajosné, Rácz Sománé, Zsuffa Vinczené, Steiner Jánosné, Zányi Bódogné, Fleckenstein Ferenczné, Trischler Gyuláné, Molnar Istvánné, Kirchner Károlyné, Jovánovics Józsefné, Jocksmán Antalné, Mayer Nándorné, Kék Lajosné, Fratricsevics Gizellá, Scheer Arminné, Kende Lajosné, Tüchererné, Baumann Sándorné, Halm Ervinné, Ergl Mihályné stb. Urleányok: Diener Elza, Zányi Jolán, Schmidt Szanda, Vértsey Adrienne, Ergl Sári, Michels Margit, Gehring Lenke, Kirchner Modelaine, Sudár Etelka, Baumann Margit, Hübner Emi Esztergomy Jolán, Pocsay Margit, Baumann Mariska, Blumenthal Aranka, Zsuffa Ionka, Szankovics Angela, Paul Mariska, Kék Sári, Kollár Margit, Drakulics Ivánka, Halm Olga, Mihályi Irma, stb., stb.

* **Ügyvéd estély.** A zombori ügyvéd egylet tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy február havában ügyvéd-estélyt rendez. Együttal dr. Pataj Sándor elnöke alatt bizottságot alakított Alföldy Árpád, Bikár Voin, Csorádi György, Aszt Vincez, Pribil Ernő, Perviz Sándor, Szilágyi Károly és Thursky Zsig, tehát az összes nőilen ügyvédekkel az estély rendezésére és megbizta Pataj Sándort, lapunk agilis munkatársát, hogy a „beszélő újság“ mintájára ügyvéd-estélyt lapját szerkeszzen ez alkalomra. A multság az eddigi combinációk szerint, február 21-én lenne.

* **A kereskedelmi egylet — a közraktárak ellen.** A zombori kereskedelmi egylet gabona kereskedők és diavartucikk szakosztálya f. hó 22-én este gyűlést tartottak Novákovics Izidor ker. tanár elnöke alatt. Hosszas és beható vita után a gabona-kereskedők szakosztálya kimondta, hogy gabona raktár felállítás Zomborban nem szükséges, a célnak meg nem felelő, kivihetetlen és a kereskedelmi érdekeknek határozottan ártalmára van. Egyben kimondta, hogy az apatini lisztkereskedők zombori konkurrencziája ellen állást foglal, hogy azok nyílt piacon lisztet a miniszteri rendelet értelmében a zombori piacon nem árulhassanak. A divatúrar kereskedők pedig afölött tanácskoztak, hogy közös megállapodás szerint mely ünnepnapokon és mely órában zárják üzletüket. Mindkét szakosztály határozata ügyében holnap, hétfőre összehívott nagy gyűlésen fog a kereskedelmi egylet véglegesen határozni.

* **Esküvő.** Tegnap szombaton esküdtött örök hűséget Szalay Zsigmond apatini h. jegyző Piukovich Jolánka kisasszonynak, Piukovich Imre apatini jegyző leányának.

* **Eljegyzés.** Szavitek Gyula újvidéki polgári iskolai tanító eljegyezte Fejes Etelka kisasszonyt B-Külőről.

* **Eljegyzés.** Pfeifer József körälatorvos Bajmónok eljegyezte Dervadovics István uradalmi tisztviselő leányát Veronka kisasszonyt Katymáron.

* **Véglegesítés.** A m. kir. igazságügyminiszter új. dr. Karácson Gyulát aki a zombori kir. törvényszéknél időiglenes minőségben aljegyző volt, — ezen állásában véglegesítette.

* **Eljegyzés.** Dr. Thim József, az apatini járos orvosa tb. vmegeyi főorvos jegyet váltott Szuchanek Mariska kisasszonnyal a rasztinai elemi iskola tanítónőjével Apatinban.

* **Csokrok és koszorúk** friss élővirágokból nagyon finom és elegáns. Gyors postai szétküldés. Agátsy Benedek virágkereskedése, Temesvár.

* **Baleset a jégpályán.** Zentről írják lapunknak, hogy Bierman Jónás volt szabadkai földbirtokos, jelenleg tornyosi nagybérlő Mariska nevű leánya a minap majdnem áldozatul esett a jégsportnak. A leánya ugyanis a Csikér nevű patak jegére ment korcsolyázni, de alighogy rálépett a jégre, az beszakadt alatta és ő kétségbeesett sikoltással a víz alá merült. Szerencsére a közelben dolgozó nád vágók a kiáltásra odarohantak és még élve sikerült a dermesztő fürdőből kimenteniök az alélt leánykát, a ki most nagybetegesen fekszik.

* **Jankováczi idyll.** Rab Miklós jankováczi földes gazda, rég óta pör-patvarban élt feleségével — ki mellesleg 20 évvel volt idősebb férjénél, de az nem gátolta meg abban a férjt, hogy ne próbálta volna meg rajta a magyar közmondást: az asszony verve jó. E miatt az almási járásbírósg el is ítélte a férjet 15 napi fogházra, mert a férj a külön válva élt asszonyt a heti vásáron gyűlöletében forgópisztolyal mellé és karjába megfogta. A bosszú álló férjt a csendőrség tartóztatta.

* **Viszály az érseki hatóság és Ó-Kanizsa között.** Az adorjáni plébánia lelkipásztora dr. Névény Sándor nyolcz év előtt megőrült. Mivel az illető lelkész még él és javadaimáról, mint őráll, nem mondhat le, a plébóniai javadalom nincs jogilag és tényleg üresedésben, miért is az érseki hatóság adminisztrátort küld oda. O-Kanizsa községe azonban, mely Adorján patronusa — a Sz. V. szerint — nem akarja ezt tudomásul venni, mert határozatilag kimondotta, hogy ha az érseki hatóság folyó évi márczius hó 1 ig a plébánosválasztást nem rendeli el, az ideiglenes lelkész fizetését beszünteti.

* **Olvásó kör — Báthmonostoron.** Alig van Bács vármegyében község, melynek olvasó köre vagy casinója ne volna. Báthmonostoron eddig nem volt, — de ezentel ott is lesz az értelmiségnek találkozó helye, mert ott megalakult e napokban a polgári olvasókör. A mozgalom élén a község jegyzője áll.

* **Műkedvelő előadás Titenen.** A tételi vörös kereszt egylet e napokban magyar és szerb nyelven műkedvelő előadást tartott, mely minden tekintetben igen jól sikerült, a mennyiben 156 korona tiszta jövedelemmel is járult, mely a szegény iskolás gyermekek felruházására lett fordítva. Az előadáson a titeli intelligencia java része közreműködött, vagy mint hallgató vett részt e jótékonyezélu előadáson.

* **A tudományos kutatások eredménye** balzsam és szenvedésre, mer néha oly kiváló kincs birtokába jut-tatja az emberiséget, hogy gyötrelmekből, kínoktól szabadul meg. Egy ily kutatás eredménye, hogy a csusz és köszvényes betegek bajára van egy biztos gyógyító hatású szer. A csusz és köszvényes betegek olykor évekig keresnek enyhülést bajukra, mert néha 10 — 15 évig tartó furdóhasználat sem képes enyhülést hozni kínzó fájdalmukra. Ugy a szenvedőknek mint mindenkinél fontos tudni ezért, hogy létezik

egy szer, mely e kínzó megbetegedést bizony meggyógyítja s ezért kár különféle szerrelk kísérletezni, mert azok az előkelő orvosi nyilatkozatok s az a sok ezer köszönő levél, melyekbe bárki betekintést nyehet, kétségteletlenül igazolják, hogy a Zoltán-féle csuz kenőcsbér egy ily szeret birunk. A szer készítője Zoltán Béla gyógyszerész, Budapest Szabadságtér. A kinek gyógyszerlárában a kenőcs 2 koronáért kapható.

)(**Hölgyek öröme!** Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített híres Dr. Lehman féle arckenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arczképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelvényt tenni. GYARMATI Emil városi gyógyszerész a Szent Háromság-hoz Baján Viszont eladók nagy kedvezményben részesülnek.

Prelúdium.

— ALBA NEVIS HEZ. —

Köszöntelek, — b r ismeretlenül,
Elbúva szép farsangi maszk alá;
Köszöntelek, kedves poetátára,
Lelkem dalod' sokat magasztalá!
Fogadd e pár sort, — egy pár jó tanácsot,
Mit adni néked még alig merek,
Lelked hevét, lantod bájos dalát,
Hidd el, nem értik még az emberek . . .

Künn hull a hó, sivár a téli táj . . .
Fehér a lelkod, mint novel magá.
Mily fájó tudni: tiszta gondolathoz
A környezet mily sokszor mostoha!
Önző, hiú a kor; sivár tusák
Lármájától visszhangzik völgy, berok . . .
Lelked hevét, ajkad bájos dalát
Hidd el: nem értik még az emberek!

Dalolsz — s forrongó gondolatvilágod,
Izzó kohója sziauaranyt hevit . . .
Dalolsz — s ajkadnak minden csöpp szava
Lantodnak húrján új öletre szít . . .
Dalolsz — serkent a Múza csókja,
S tán a kis Ámor is — o jó gyerek,
Lelked hevét, ajkad bájos dalát
Hidd el, nem értik még az emberek!

Ügyet se vetsz talán a környezetre,
— Lényed fehér palástja vesz körül,
S te azt talán még észre sem veszed;
E dőre kor csak más baján örül . . .
Kopott, unalmas próza ám az ölet,
Dal, érzés nem kell már ma senkinek,
Lelked hevét, ajkad bájos dalát
Hidd el, nem értik még az emberek!

De lesz idő, midőn megértenek,
Midőn a hún várt fénysugár kigyúl,
S az érzés, eszme nagy diadalán
Elismerést, babört nyersz majd díjul . . .
Te csak dalold, hogy lelkod kincsei,
Érző szivekhez útát nyerjenek,
S lelked hevét, ajkad bájos dalát
— Hidd el — megértik majd az emberek!

Nigra Palma.

Zombor város építészeti aestetikája.

Végo.

A régi templom művészi értékét főként a festmények adják meg. Ezek tárgyalása azonban cikkünk keretén kívül esik.

A szerb kis templom, a zsidó és az ev. ref. egyház kevésbbé számítanak.

A görög keleti nagy templom pompás keleti ízű, aranyban ragyogó és a bizanci izlés gazdságára valló berendezése felémeltésre és megtekintésre méltó. Építészeti tagozása azonban ennek a templomnak is csak olyan gránárium hatású.

Egyéb középületeinkre ezeket mondhatjuk: a gymnasium, a szerb képezde, a vármegye-ház a renaissance izlésre mutatnak.

A renaissancekor már egyszer szólottunk. Jeleztük, hogy a XV. század általános újjászülésével keletkezett. Hogy lényege klasszikus formák felújítása, vagyis az oszlop és a gerenda, szóval az egyenes vonal, szemben a román és a görög stílussal, a melyek ívezetekkel, körökkel, csipkékkel és áttörésekkel stb. dolgoznak. A renaissance klasszikus oszlopok közül főként a volútás jónit és az akantusz leveles korinthusit kedveli, sőt e kettőt szereti vegyíteni is, és így előállítani a kompozit oszlopot. Gyakran a renaissance elhagyja az ablakok mellől az oszlopokat és csupán az egyenes vonalakkal éri el a célját; néha meg az oszlopokra, az ablakok fölé háromszöget helyez szoborral, domborművel, vagy a nélkül. A renaissance épület ablakainak ezen speciális háromszögű a klasszikus építészet háromszögű parkányzatából — a mely az oszlopsort födte, jobban szólva, a melyet az oszlopsor tartott, és a timpanonból, vagyis ezen háromszögű bemélyített részéből fejlődtek. Egyik legemekőbb példája ezeknek a háromszögű parkányzatoknak és timpanonoknak a Magyar Nemzeti Múzeum 8 oszlops parkányzata.

A renaissance igen szereti az oszlopok közé és az ablakok fölé helyezett szobrokat, a kapukat tartó gigászokat, sőt a parkányzatra az oszlopoknak mintegy folytatásaként és befeljezőségeként állított szobrokat, (az igazságügyi palotát Budaposten.)

Ha már most mindezeket szemmel tartjuk, akkor az előbb említett három épületre ezeket mondhatjuk:

A gymnasium nyugodt, egyenes vonalakkal tagozott, ünnepélyes, miként egy florenai épület. Ott építettek ugyanis ilyen tagozású renaissance palotákat. (Strozai palota.) — A szerb képezde díszesebb, fél-oszlopokkal kombinált, gipszöntvényekkel díszített. Kupolája kevésbbé szerves elnagyolt és esetlen. — A vármegye-házának csak az új része számít. Ez aztán, különösen az udvari részről, az oszlopok ügyes elosztásával nem tagadja meg a művészt.

A magyar olvasókör jón oszlopokkal kombinált timpanonos és háromszögű parkányzatos potemkin épülete igen kedves alkotás. Van benne valami antik-iz; a klasszikus-renaissance stílusnak jeles képviselője e kis épület.

A szerb olvasókör a legszebb renaissance épülete Zombornak. Ablakainak határozott tagozása a hozzájuk simuló karsú és elegáns jónikus oszlopokkal és a parkányzatnak komoly egyenes vonalával, előkelő alkotás.

A takarékpénztár és a kereskedelmi bank egyszerűbb épületek. Az első azonban izlésesebb. Az utóbbinál a nyugodt áttekintést nagyon zavarja az épület izlételen színe.

Többi középületeink nem számítanak. Magánépületeink is többnyire a renaissance izlésre vallanak. Első helyen áll ezek közül a Szemző Gyula-féle ház.

Ablakai egyenes metszésűek, két oldalon fél oszlopokkal, melyek alacsony háromszögeket tartanak, és korinthusi oszlopokkal. Az erkélyt két gazdag renaissance oszlop tartja, melyeknek feje inkább kompozit, mint tiszta korinthusi, fűrsze recézett, alul a gazdag torussal övezve. A torus tekereset jelent. A kapu ívezetéhez mindkét oldalon egy egy gyermek szobor hajol. Az oszlopok piadesztálon állanak; ezt az építési sajáttságot a renaissanceo teremtette.

A Kossanic-féle háznál a nyugodt beosztás és a többször említett háromszögek az ablakok felett, említésre méltók.

A körüti Falczona ház nagyobb apparattal, de kevesebb sikerrel épült.

A bajai ut új földszintes háza között több ügyes alkotást találunk, bár kevesebb a változatosság és több a tuczat munka közöttük.

Ha felemlítjük még, hogy a Slagetter-féle villa az öltészerű pavillon-modorban épült, a mely modernak ez az épület sikerült képviselője és a mely modernak pompás példái a budapesti Andrassy-uton sűrűn található, aztán, hogy a Vadász-kürt ablakai gót ízelek, a Szécsényi féle kápolna szintén gót motívumokat mutat, továbbá, hogy a színház a classicus — renaissance ízlés esetében és épen nem praktikus példája, és hogy a városban itt ott több kevesebb sikerrel megépített renaissance ízlésű családi lakásokra bukkanhatunk, a melyeknek egyenkénti felemlítése, minthogy csekély jelentőségűek, teljesen felesleges, — ezen vázlatos czikünköt bezárhatjuk.

É. Dömötör Győző.

Szerkesztői üzenetek.

V. K. Zombor. A széről irt magas róptú és szellemes czikköt, a lap politikai irányzata miatt a legnagyobb sajnálatunkra nem közzélthetjük.

L. Gy. Bezdán. Álmaiban nem zavarjuk, aludjon tovább; — de postillon d' anur szerepére nem vállalkozunk.

K. R. Zombor. Tervezett lap mikor jelenik meg, — nem tudjuk, — előfizetőket még nem gyűjtöttek, azt tudjuk. Keresse föl a szerkesztőt, de hogy ki az, azt mi nem tudjuk.

M. P. Zombor. Takarékpénztárról irt cikkét közre nem adhatjuk, bár abban igaza van, hogy 4500 korona jótékony célra nem méltó ilyen hírneves intézethez.

Többeknek. Hogy a bálón az ételek, italok rosszak voltak, — azzal újat nem mondunk.

B. E. Zombor. Igaza van, Jeszenszky tanár sirja még mindig jeletlen. Emlékbiztoság elnöke b. Trischler követte tanárát, — jelenleg kit illet? — nem tudjuk.

Jégünnepély. Zombor. Rügyezésre jobban öltözködjön fel mint a bálón, mert másképp megfagy, mint a tegnapi szömle-áruszó a piacon. A jégén a bukás nem számít.

Kérdőzösködőknek. Létesül-e az automobil közlekedés, — az bizonytalan, de hogy gőzfürdő még nincs, — az bizonyos.

Nyiltér.*)

Nyilvános köszönet.

A zombori ízr. nőegylet javára rendezett „Beszélő ujsággal“ összekötött láncmulatság teljes sikere dr. Bruck Arminné urasszony a vigalmi bizottság élén teljesített fáradhatatlan, áldozatkész munkásságának, — dr. Pat. j. Sándor ügyvéd úr szerkesztői minőségében, Popovics Sebő m. főlevéltáros urnak rendezői minőségében kifejtett lelkes fáradozásának, valamint a szerkesztői bizottság s a ki-ozsolt szerepek előadása körül működő hölgyek és urak kiváló ügyszeretetének eredménye. — A szerepek előadásában Bondy Arnoldné, Halász Elza, Kornis Margit, Leopold Rózi, Löwy Dóra, Loschitz Margit, Pártos Jolán, dr. Scheer Arminné, Schlieszer Lázárné, Stern Rózi, Ungár Ila, Bokor A., Csapó S, Kapp Hugó, Kátay Gyula, Strasser Henrik és Wolf A. osztozkodott. A jelentékeny anyagi sikert, közönségünknek felülfelezéseken nyilvánult nemes áldozatkészsége biztosította. A nyers bevétel 892 korona, az összes kiadás 380 kor. 40 fill., s így a tiszta eredmény 514 korona 60 fillér. Felülfizettek: Rendező bizottság 23 kor., Exportmalom, dr. Grüner Samu, öz. Róheim Károlyné, öz. dr. Spitzer Mórné, Szemző Gyula 20—20 kor., Szalay Tivadar (Bpest) 18 kor., Auspitz Zsigmond, dr. Bruck Armin, Fernbach Károly 10—10 kor., Friedl Samu és társa, dr. Sági Samu 8—8 kor., dr. Bruck Mór (Apatin), Krausz Károly (Sztanisics), öz.

Schlieszerné, Wamoscher Aron 6—6 kor., Belt Ferencz, dr. Guttman Zsiga, Hauke Imre, Lederer Leó, Schliesser Testvérek, Spitzer J. B., Szilágyi Mór 5—5 kor., Bárány Zsiga, dr. Feles Adolf, Földvári Mór, dr. Grüner Fülöp, Holzer Márton, Kende Ignác, Löwy Testvérek, Rónai Károly, Roth Náthán, Scheer Samu, Steiner Lajos, dr. Strasser Lajos, Teltsch Gáspár, dr. Wolheimer József, Wollheimer Vilmos 4—4 kor., Falcione Gusztáv, Oblát Henrik, Scheer Ignác, Spitzer Sándor 3—3 kor., Bárány Lipót, B. Beck Etel, Deutsch Mór, Engel Mór, dr. Fischer Mihály, dr. Gábor Izidor Goldfahn Sándor, Goldstein Albert, dr. Gombos Ignác, Grósz Samu, Halász Dávid, dr. Kabos Márton, Kellő Mór, Krényi Sándor, Keszler Dezső, Mezei Sándor, Oblát Károly, dr. Scheer Armin, Scheer Henrik, Schönwald Simonné, Spitzer Jakob, dr. Strasser Lajos, Weidinger Sándor, Weidinger Zsiga, N. N. 2—2 kor., dr. Betkes, Beck Manó, Bondy Arnold, Czeisel Gábor, Engel Mór, Gombos Mór, Hercegov József 1—1 koronát. Fogadják az est kiváló erkölcsi és anyagi sikerét biztosító fennvezetői hölgyek és urak a nőegylet és ennek szegényei nevében, mélyen érzett hálás köszönetemet, öz. dr. Spitzer Mórné a zombori ízr. nőegylet elnöke.

* Ezen rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

A szépség nagyon.

A szépség hatalom.

Ez csakis a világhírű **Iona** crème által érhető el, mely

hőfehérré és bársonysimává varázsol minden tisztátalan arczbőrt és vörös kezeket.

Dr. A. C. Süly párisi bőrspecialista tanár arczpora a

„Mimosa“ „Mimosa“ „Mimosa“ teljesen ártalmatlan és tökéletesíti az Iona crème által elért hatást. Főraktár:

A Vörös kereszt drognóriában.

Zombor, Kossuth-utca 161.

Üzlethelyiség

bérbeadás.

A Kossuth Lajos-utcában, a Lalloesvits Jakab-féle házban levő **Schäffer Fülöp** bolt helyisége 1904. május 1-jétől kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál.

Schicht-Szappan jegye: szarvas kulcs Mindenütt kapható! Vá-árlásnál arra ügyelni, hogy minden darab szappan a »Schicht« nevet és fenti védjegyek egyikét viselje.

FESSÜNK OTTHON! FLOX (Szövetfestékekkel) Törv. védve 17060/1 szám alatt fest függönyöket, blousokat, ruhákat stb. 15 perc alatt; minden színben kapható. Ara tartályonként körülbelül 40 mtr szövetnek 70 fillér, fekete és sötétkék 10 fillérrel több. Póstaí szállítás egyes tartályoknál, az ár előleges beküldése mellett (levélbélyegekben is) 80 fillér, fekete és sötétkék 10 fillérrel több díjmentesen küldetik. Nagy-szétküldés. HUGO POLLAK, Wien VI. Wallgasse 34.

3337. szám.
kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Zsablya községben** ujonnan rendszeresített és évi 800 korona fizetéssel egybekötött **közszertári nyilvántartói állásra** pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kérvényeiket hozzám **1903. évi január hó 31-ig** nyújtsák be.

Zsablyán, 1903. évi január hó 16-án.

Nikulits Izidor,
főszolgabíró.

3338. szám.
kig. 1903.

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó **Zsablya községében** ujonnan rendszeresített és 720 kor. fizetéssel egybekötött **községi irnoki állásra** pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó hó 31-éig** nyújtsák be.

Zsablyán, 1903. évi január hó 16-án.

Nikulits Izidor,
főszolgabíró.

Hímzések.

Egy svéjczi előkelő **finom hímzések gyára** tisztességes és szorgalmas képvisezőjéül keres. Arak porto- és vámmentesen : arak oszl. értékben. Ajánlatok : Za G. 82., Rudolf Mosse St.-Gallen (Schweiz). (Zag. G. 82.)

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vorárgynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest.—Réns.

Értékpótlás!

Házi ipari osztálytal 600 márkást állandóan foglaltoztatva.

Kosár üvegeket

Demyohnokat és kosár féléket bérmentve minden állomásra a legjobb kivitelben és legutányosabban szállít nagyban és kicsinyben

Rényi Arpád

Üveggyár és kosárfonótelep

Zeleste y u. p. Remetemező (Szatmar. m.)

Több kiállításon kitüntetve.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. Sziveskedjék ajánlatot kérni.

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házaszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bebizonyosításra alkalmaztatik koszvényeknél, csuszál és meghűléseknel.

Intés. Súlyosabb utánzatok miatt bevasárlások orvásokak legyünk és család orvodi úvegeket dobozokba, „Horgony” védjegyvel és „Richter” csepegjéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. Árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és Társa, csusz. és házi orvodi szatárk. Budapest.

Epilepsi.

A ki eskőrságban, gőresök és más A idegben szenved, kérjen broszurát felőle. Küldi ingyen és bérmentve a Schwaben-Apotheke, Frankfurt a M.

Rác György

a Teleska magaslatán fekvő Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében, Kula, Bács megye kapható: szokvány minőségű gyökere és sima szőlőlevé. Amerikai és europai szőlővessző. Gyümölcs- és utszéli fák.

Maclura Aurentiaca,

a legjobb élősvény és Gleditsia élősvény. Arjegyzék küld az intézőség.

Az egyedüli valódi angol
A. Thierry gyógyszerész BALZSAMA
Egészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek csomagolása törvényileg védve van.
Ezen balzsam úgy külsőleg, mint belsőleg használható. 1. Egy felülmulhatatlan hatású gyógyszer tüdő- és mellbetegségnek, enyhíti a hurutot, anyáknak feloldja, eloszlatja a legfájdalmasabb köhögést és gyógyítja a légzőhajtók is. 2. Kitérőn hat torokgyulladásnál, rekedtség és mindenféle torokbajoknál stb. 3. Hajt minden lázas állapotot tökéletesen. 4. Gyógyít feltűnően, gyorsan gyomorgöresöt, köikát és szagatást 5. Nyelbe hasajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, eloszlatja a képzelt betegségeket és erősíti az étvágyat, valamint az emésztést. 6. Előnyösen ha, fogfájásnál, lyukas fogaknál és mindenféle fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felfűgést, a szájt és a gyomorból erőd rossz szagot. 7. Csodaszer mindenféle sebekre, forró és más bőrküritések, szemölcsök, égés sebekre, megfogott tagok, megszünteti a fejfájást, fejtárgást, kőszvényt s fűfűjást stb. Pontosan megfigyelendő a zöld a pászavédjegy, mint fent látható. — Hamisítások ellen legjobban védekezés közvetlen beszerzése a gyárból eredeti dobozokban portómentesen osztrák-magyar birodalom postailomáshoz 12 kis vagy 6 nagy 4 korona. Bosznia- vagy Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Kevésbé nem küldötek. Szállítják csak azösszeg előleges beküldés ellenében vagy megfelelő előleggel.
Miért szenved Ön ? mikor Önnek rendelkezésre áll olyan szer, amely minden régi sebet fájdalom és veszedelmes operáció nélkül meggyógyít.
A. Thierry gyógyszerész egyedüli eredeti Centifolia kenőccsel,
a mely felülmulhatatlan ugya sebek gyógygyógyítási mintafájdalma kenőhitei képességeket kintétében A valódi Centifolia kanőcs alkalmazást ad : a gyermekágyások mellfájásainál, a tejelvasztás pangásánál, melkemenyopéseknel, orbácznál, mindenféle régi sérüléseknél, a lábák és kezek inuit sebecnél lábzáradásnál, dagadt lábáknál, sőt mig esonszindál is ; ugyszintén vágott, szurt, lőtt és zúzott sebeknél, mindennemű idegen testeknek eltávolításánál, u. m.: üveg- és faszilánkoknál, homok- és kavicszemcséknel stb., mindennemű daganatoknál, u. m.: üveg- és faszilánkoknál, homok- és kavicszemcséknel stb., mindennemű daganatoknál, sőt rákos daganatoknál is min d ennemű égési sebeknél él. faggyott testrészeknél, betegek felfekvésénél, nyaki daganatoknál, vérbanatalmaknál, gyermekek fűlfűjésénél stb. — Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése mellett történik. Ara 2 téglonyok posta és csomagolási stb. költségekkel együtt 3 korona 50 fillér. — Elismerő okirato k halomszámra állnak rendelkezésre eredeti kéziratban. Értékellen utánzatotól óvva intjük at. közönséget Min den egyes tégelyen a „Thierry (Adolf) LIMIT D angyal szerterár Program” védjegygyel van beögetve mint az fent látható. Mindkét fenti gyógyszer gyógyító képessége utóérhetetlen és nines kitéve romlásnak, sőt minél régiebb annál hatko nyabbak és értékesebbek. Nara árt nekik sem hídeg, sem meleg, miért is minden évszakban szétküldhetőek. Majdnem mindig eredményesen segítenek, legálább is az első segélyt nyújtják míg az orvos megérkezik. Természetesen sola sem az szóban értetlen utánzatokhoz ugynevezett pótközékek helyett melyekért ezáltalán kidobnak annyit pénz, — hanem és alandóan és csakis ezen két fentjelzett realis, oleső, megbízható és amellet teljesen ártalmatlan világhírű szerhez tartsa magát az ember, melyeknek minden családnál, minden őstőgre elkészülőkészül kell lenniük. Amely teljesen fenti szereket a valódiságukat igazoló minden jellel ellátva nem kaphatók, legheleysőbb ha vagy közvetlen a készítőjéhez fordulunk megrendelésünkkel és pedig : Thierry (Adolf) LIMIT D Schützengo i-Apotheke in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn. Központi főraktár Budapeston Török József gyógyszerésznél, Zágórában S. Mittelbach gyógyszerész és Bécsben C. Brady

Legkedveltebb, legtökéletesebb arczisztító és szőpítő szerek: **Arkácia**

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor. -PUDER 1 „ -SZAPPAN 1 „

Főiskola: **KORONA GYÓGYSZERTÁR** BUDAPEST, CALVIN TÉR. Törvényesen védve.

ELŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvényintézet
Budapest, Váci-utca 18.

2500 részvény 100 000 forint
KÖLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kiváratra üzemeltető legyen és bírságolva kiki.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
Éli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előbírta kénes hővízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszállal.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szőcsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmedrül az egész világon elterjedtek és elisőrangnak.

GUMMI és HALHÓLYAG
tuzatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szakma legelső rangú cége: **REIF J.** specialista, Bécs, Brunnstrasse 3. Árjegyzék ingyen.

Modern **BUTOR.**
Ötlet választék háló, ebédlő-, szalon- és úri-szoba-butorokban.
Elsőbb mint bármely **NEMES és LUNGEL** butoriparosoknál
BUDAPEST.
IV., Keckseméti-utca 6. sz. 1.

CZIMEK bármely országból és utazmából, ajánlatok sádküldése és utal. összekötések létesítése céljából (postadíj jótállásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN.**
Felülmúlja az eddig ismert összes fogszerek.
OSAN-száj-összevona 88 kr. 06/1 fogpor 44 kr.
Cserny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szőpítő-szert 1 ft. Rbhez balzsamszappan 30 kr.

ROZSATEJ Sanningene
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 4 50 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb hajfestő-szer sötétbarna és fekete. Ára 1 ft. 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Cserny J. Ányai, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kilitneve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógyszárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTEZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITOTTAT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felcsöbber kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Neveldi intézetek tanulóknak nevelőintézetek részére. Bizonyítványai államnévelőnyelvek és az egyetemes önkéntessegre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad
Röser János, igazgató.

INTERNACIONAL **SZÖRVEZTŐ**
néhányosított használt utca az aradi-utca részéről a szűk elcsöbber. Egy legyél 6 ft.
Főiskola: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-títek” ingyen

Mi helybeliek **BUDAPESTEN** a **NEW-YORK KÁVÉHAZBAN** (Erzsébet-kört 9-11. szám) találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosi ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-kört 17.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzzítással:	2 1/2 - 3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 " " " " 6.50%-a	35 " " " " 5.50%-a
25 " " " " 8. -%-a	25 " " " " 5. -%-a
15 " " " " 9.80%-a	15 " " " " 6.40%-a

fizetendő járadékai a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját érdekében hirdessen
híreket! Írja le a
Budapest, VII., Erzsébet-kört 54.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Üzlet eladás!
ATrefort utcában dr. Falcione Nándor ur házában, 20 év óta fennálló, teljesen berendezett

előnyomda
üzletemet jutányos áron eladom. Bővebb felvilágosítást fentti üzletemben.
Özv. Juba Betti.

500 forintot fizetek annaknak, **Bartilla** fogvizeinek használata mellett (üvege 35 kr.) valaha ismét fogtájás kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla-Winkler Ed. Wien** 19/1. Sommergasse I. Kapható Zombor: Tarczay I., gyógsz., Temesváry J., gyógyszerész Bács-Breszlovác: Gfrörner György.

T. oz.
Ez uton vagyok bátor becses tudomásokra hozni, hogy Zomborban, az apatini uton lévő azelőtt

„Fehér hajó” szállodat február 1-én újra megnyitóm, azt a legnagyobb kényelemmel berendezve, szives rendelkezésekre bocsátom.
Olcsó árak, szobák 80 krtól feljebb, kávéház, biliárd.
Magam becses pártfogásokba ajánlva maradok teljes tisztelettel
Kovács Jánosné.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA
Az arczból szépi-
tésé és finomítása. **RIZSPOR**
egelegánsabb toilette-, hál- és szalon-puder tehér, rőzszaszin vagy sárge.
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir tanár által Bécsben.
Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb
cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár,
BECS 1., Wollzeile 3. sz.
Kapható Zomborban: **Weidinger S. és Zs.** kereskedő-czégénel.

Óhjai. Kőhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak **Egger mellpasztillái,** az étv. gyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona. **Próbadoboz 50 fillér.** EG. 54 sz. székely d. 541. raktárban.

NÁDOR GYÓGSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-kört 17.

Kapható Zombor: Mihajlovič István, Schwarz Emil, Tarczay István, Temesváry József Gyógyszertárakban.

Ejjen! Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

PURGO
A leggyengébb kímélő izm
használat
magas csúcsművészetek is edzés
25 szarkarka ára 1 korona.
E. Kfr. szabadság és vidégszert

**Órák, ékszeresek
RÉSZLETFÉLTÉSRE**

is, olcsó szabott árukon

SERÉNYI

Órák és ékszeresek
Budapest Erzsébet körút 70. I. em.
Központ: 10. Fővárosi utca
Érkezéskor

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR Budapest, Calvin-tér

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályországok főteljesítési helye
BUDAPEST, Andrassy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előrekenyesség! Kiváló szerencse!

Ha öszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.

Üvegje 2 korona.

ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárban, 8 cs. és kir.
fensége József főb. udvari szállóján
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.

A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, széhhűzés, elmezavar ellen.

E gyógymódot megalapította:

Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú

YOST MODELJE

ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN

MÉRJEN PROSPECTUST A
„YOST” IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGÁRA

Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készítenek

RIVOLI

fényképezéssel és festéssel műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyításként !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
tlen, pontosan és legelősebben közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztály,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel **PÁRIS** szálloda

Szállodás: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.

100 szoba 1 frttől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörse-
nök a házban. Villamos vasuti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHER VILMOS

elismert legszolidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.

Etvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorhajók ellen csodálatos a

RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 2 korona. Pótlán 6 üveg bérmentve.

RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
küldi a —
**„HÖLGYEK
TITKÁRA”**
füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA

**VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).**

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:

a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

PURGO
Angol, francia, magyar és
német egyésművészetek által
rendelke és alakra, mint a
leggyengébb használat.
E. Kfr. szabadság és vidégszert

A ki!!!

„zamatos teát akar inni“!

szerezze be nálam **tea- és rum-szükségletét.**

Teasütemény. **Kugler törmelék-csokoládé**

1 ko. 1 frt 20 kr.

Vegy- és illatszer üzlet

„A VÖRÖS KERESZTHEZ“

Dr. Ungár József özvegye,

Kossuth Lajos-utca.